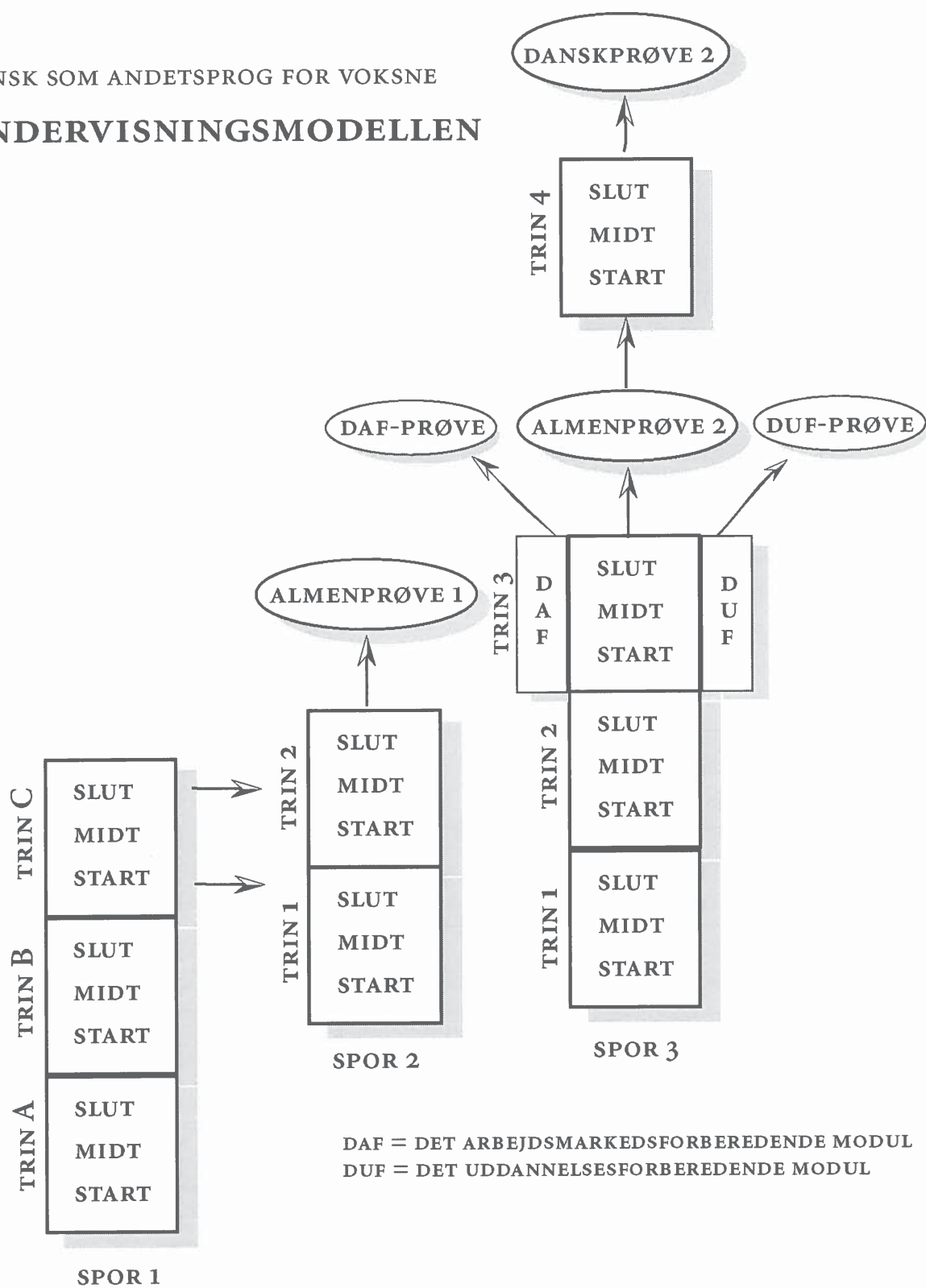

DANSK SOM ANDETSPROG FOR VOKSNE

UNDERVISNINGSMODELLEN

Bolig-task

Mona Gonçalves

Sprogskolen i Kolding.

Suppleret af Michael Svendsen
Pedersen

I min klasse (Spor 2, 1, midt), bestående af yngre kursister fra 7 forskellige nationer - der er kommet til Danmark i forbindelse med ægteskab med en dansker, familiesammenføring og arrangeret ægteskab - var vi kommet til emnet 'Bolig', og task'en opstod, da Sahra meddelte: „Jeg bliver nødt til at flytte“. I forvejen havde resten af holdet oplevet en 'flytning' inden for kort tid.

Det gik op for mig, at ingen af kursisterne helt vidste, hvordan man i Danmark får en bolig, hvad den koster, og til hvem man skal meddele, at man flytter, så jeg gik derfor i gang med at udtænke en task til dette emne.

Kursisternes aktive danske ordforråd var knapt, men de var fortrolige med hinanden og gode til aktivt at tage del i et gruppearbejde.

Før-task

I før-task-fasen blev kursisterne introduceret til emnet 'Bolig' gennem følgende aktiviteter:

- Billeder af forskellige boligtyper i Danmark blev uddelt til de enkelte kursister. (Jeg har en samling billeder af forskellige boligtyper med beskrivende tekst, der bl.a. fortæller, om boligen ligger i byen / på landet - i en storby / i en landsby - i en gade / på en vej),
- Hver kursist satte sig ind i billedet og teksten, og formidlede derefter sin viden om boligtypen i Danmark til de andre kursister,
- Boligtyperne blev sammenlignet og diskuteret,
- Opsamling af gloser og vendinger vedrørende emnet.

Denne fase i før-tasken havde til formål at sætte emnet 'Bolig' på dagsordenen og aktivere den viden om boligtyper og det dertil hørende sprog, som kursisterne allerede var i besiddelse af. Samtidig fik kursisterne lejlighed til at blive opmærksomme på grænserne for deres viden om emnet og deres kendskab til det sprog, der knytter sig til det, og endelig fik de præsenteret nye gloser og vendinger.

Aktiviteten kan også organiseres på den måde, at tekster og billeder er adskilte og skal kombineres af kursisterne. F.eks. kan hver kursist (i klassen eller i gruppen) få et billedet og en tekst, der ikke passer sammen. Derefter skal de hjælpe hinanden med at kombinere billederne med de rigtige tekster.

Opsamlingen af gloser og vendinger kan gøres systematisk på den måde, at de skrives ind i et skema, der er opdelt efter de kategorier (by / land, storby / landsby osv.), der blev nævnt ovenfor. Dette bidrager til at skabe sproglig opmærksomhed om, hvordan ord kan ordnes i semantiske felter.

Den næste før-task-aktivitet bestod i at kursisterne arbejdede med deres drømmebolig ud fra følgende instruktioner:

- Tegn din drømmebolig.
- Beskriv din drømmebolig for klassen. Besvar opklarende spørgsmål. Forklar hvorfor din drømmebolig ser sådan ud. Fortæl om forskellen på din nuværende bolig og din drømmebolig.
- Find din drømmebolig i avisernes boligannoncer. Klip annoncen ud og

klæb den op sammen med din tegning.

Tegning af drømmeboligen viste sig at være en god idé. Der blev tegnet i detaljer og med mange farver. De fleste tegnede drømmeboligen som den bolig, de havde, før de kom til Danmark.

Under kursisternes beskrivelse af drømmeboligen for klassen blev der brugt rigtigt mange ord til forklaring af de ting, man ikke kendte de danske ord for. Der blev stillet mange opklarende spørgsmål af de andre kursister, alle tog aktiv del i den sproglige korrigering og hjælp hinanden med at forstå ordene. Det blev en lang og spændende proces, hvor kursisterne følte sig på hjemmebane.

Under eftersøgningen af drømmeboligen i avisernes boligannoncer blev der diskuteret meget. Ordbøgerne spillede en vigtig rolle, og der blev skrevet alenlange ordlister.

Umiddelbart kan man sige at der ikke er et helt klart kommunikativt formål med aktiviteterne i denne fase af før-tasken: Med hvilket kommunikativt formål skal kursisterne f.eks. fortælle om deres drømmebolig, og med hvilket formål skal de andre lytte? Til trods herfor gik aktiviteten rent igennem i denne klasse i kraft af kursisternes interesse for hinandens boligdrømme. Det er selvfølgelig også i sagens natur svært at skabe andet kommunikativt behov i forbindelse med drømmeboliger end interesse og medleven, men skulle man indarbejde et klarere eller mere påtrængende kommunika-

tivt formål, kunne kursisterne f.eks. være hinandens 'boligrådgivere', dvs. de kunne stille opklarende spørgsmål til hinanden med henblik på at diskutere eventuelle forslag til, hvordan boligerne kunne indrettes mere praktisk i forhold til, hvad den skal bruges til.

Man kunne også lade kursisterne prøve at finde boliger i boligannoncerne, der kom så tæt på andres drømmebolig som muligt. Derefter kunne de diskutere med dem, der havde tegnet drømmeboligerne, hvilken en af de valgte boliger fra avisen, man skulle vælge.

Task 1

Sahra skal flytte! Dette er som nævnt en autentisk situation, men der er selvfølgelig ikke noget i vejen for, at man også arbejder med den som en tænkt situation.

Kursisterne kender Sahra og hendes familie, idet vi i tidligere lektioner, hvor vi har arbejdet med emnerne familie og bolig, har udvekslet oplysninger om vores familiers størrelse, sammensætninger, alder på familiemedlemmer, økonomiske situation og boligform.

Da problemet 'Sahra skal flytte' opstod, kom der prompte tre spørgsmål fra klassen: „Hvor skal du flytte hen“? „Hvornår skal du flytte“? og „Har du penge til indskud“? Vi lavede hurtigt en brainstorm, og ud fra notaterne på tavlen formulerede vi i fællesskab en række spørgsmål om de praktiske ting i forbindelse med flytning, som kursisterne derefter kunne arbejde med i grupper:

- Hvor henvender man sig for at få en ny bolig?
- Kan man købe, eller skal man leje?
- Hvordan kan man finansiere en flytning?
- Hvilke myndigheder skal have besked om flytningen? osv.

For at få svar på spørgsmålene, men også for at blive opmærksomme på yderligere spørgsmål, brugte vi trykte tekster, lyttetekster, video og - ikke mindst - personlige erfaringer.¹

Grupperne sammenlignede deres lister som blev diskuteret og udbygget, og til sidst mundede det ud i en fælles liste. Her gik der næsten konkurrence i opgaven!

Task 2

Nu skulle kursisterne så ved hjælp af de opklæbte 'drømmeboliger' og ved at kigge i avisernes boligannoncer finde den rigtige bolig til Sahra, dvs. der skulle tages højde for: familien, naboer, venner, skole, institutioner og arbejde, fritidsfaciliteter og transport.

Derefter lavede grupperne, bl.a. ved hjælp af postkontorets flyttemappe, kommunens „Velkommen til“, den lokale telefonbog og Ugeavisen, en total checkliste over flytningen: Flyttemand, vicevært, banken, postkontoret, folke-register, læge, skole, børnehave, bolig-sikring, telefon, klubber, familie og venner m.m.

Grupperne fremlagde til sidst Sahras flytning for hinanden ved at sammenligne og korrigere checklister.

Task 3

Jeg havde lavet en aftale med Folkeregistret om, at kursisterne måtte komme to og to for 'at melde flytning'. Det var en succes! Inden de tog af sted, udarbejdede de nogle konstruerede dialoger, som dog virkede meget realistiske, og som de afprøvede med godt resultat, fordi vi havde været igennem så mange gentagelser af de forskellige ord og vendinger, at dialogerne for alle føltes meget naturlige - og så vidste alle jo også, at de skulle bruges til noget.

Udstyret med båndoptager og med deres sproglige færdigheder fra dialogøvelserne var de nu klar til at gå på Folkeregistret.

Efter-task

Ved at udfylde flyttemappens indhold af blanketter, beskeder og hilsner fik vi arbejdet med nye ord og vendinger, samtidig med at nogle af de tidligere anvendte blev repeteret (dette kunne også have været gennemført som en task-aktivitet efter task 2).

De dialoger, kursisterne havde lavet som forberedelse til deres besøg på Folkeregistret, blev forbedret og brugt som baggrund for udarbejdelse af nye 'face-to-face' dialoger med viceværten, banken, folkeregistret og boligsikringskontoret, telefonsamtaler med flytteemand og boligselskabet, og skriftlige meddelelser til skole og klubber. Dialogerne blev afprøvet i praksis - så vidt det var muligt - og ellers øvet ved hjælp af båndoptager og hustelefoner.

Af de båndoptagelser, kursisterne havde lavet i forbindelse med besøget på Folkeregistret, fremgik det tydeligt, at de havde vanskeligheder med korrekt sætningsopbygning, brug af verber og formulering af HV-spørgsmål og JA/NEJ-spørgsmål. Desuden fremgik det, at forkert brug af vokalerne (e, a og u), pauser og tryk samt usikkerhed i brugen af tal var årsag til forståelsesvanskeligheder. Vi benyttede derfor efter-task-fasen til at fokusere på disse ting, bl.a. ved at kursisterne lyttede til korrekte dialoger, som de skulle gentage på bånd, lytte til og sammenligne med originalen, og så fremdeles indtil 'melodien' sad fast.

Og ja, jeg tror, at enhver god task udløser en ny, som udløser en ny, som...

Noter

- 1 De materialer vi brugte var:
  - Tegninger og fotos af forskellige boligtyper, selvfremstillede samt billeder fra diverse lærebøger
  - Tekster fra **Valenta**, Zdenka & Bente Arnoldus: *Mit nye land*, spor 2. Kbh.; Kaleidoscope, 1999. 80 s. og **Lund**, Niels: *Der er et land*. Middelfart; Myren, 1997. 168 s. + arbejdshæfte 1
  - Boligannoncer fra aviser, ugeaviser og ejendomsmæglere
  - Postens flyttemappe
  - Kommunens „Velkommen“
  - Telefonbogen

Siden denne task blev lavet, er der på DR-undervisning udkommet en serie på 5 udsendelser, der hedder „Go´dag Danmark“, hvoraf nr. 3 handler om „Boligmarked“. Til hver udsendelse kan man på Internettet finde udskrift af dialoger, ordbog og idéer til undervisningen. De andre udsendelser hedder: „Danernes land“, „Den danske familie“, „Hvad siger loven?“, „Arbejdsmarked“. Internetadressen er: www.dr.dk/undervisning/goddag/index.htm